

Obsah

Seznam použitých zkratk	7
Kapitola I. Mezinárodní obchodní právo a jeho součásti	9
1. Definice MOT a význam znalosti o možnostech její právní úpravy	9
2. Mezinárodní obchodní právo jako právní rámec pro MOT	10
3. Různé úrovně právní úpravy MOT a jejich role	12
3.1 Mezinárodní právo – působnost a mechanismy jeho použití	12
3.2 (Veřejné) mezinárodní právo obchodní a mezinárodní (soukromé) právo obchodní	14
3.3 Vnitrostátní právo	17
3.4 Úprava vztahů mezi smluvními stranami (inter partes)	18
4. Závěr – konflikty a mezery v pravidlech MOT	19
Kapitola II. Mezinárodní ekonomické právo	20
1. Úvod	20
2. Pojmy „mezinárodní ekonomický systém“ a „mezinárodní ekonomické právo“	21
2.1 Mezinárodní ekonomický systém	21
2.2 Mezinárodní ekonomické právo	21
2.2.1 Pojem a předmět hospodářského (ekonomického) práva	21
2.2.2 Mezinárodní ekonomické právo jako právní systém	22
3. Okruh subjektů a regulačních mechanismů (pramenů) mezinárodního ekonomického práva	23
3.1 Úvodní poznámky	23
3.2 Subjekty mezinárodního ekonomického práva	25
3.2.1 Státy	25
3.2.2 Mezinárodní a nadnárodní organizace	26
3.2.3 Nestátní hospodářské a normalizační instituce	27
3.2.4 Soukromé podnikatelské subjekty	27
3.2.5 Nevládní organizace (NGO)	28
3.2.6 Institucionalizované sítě	29
3.2.7 Mezinárodní soudní a kvazisoudní instituce	30
3.3 Prameny mezinárodního ekonomického práva jako nástroje regulace vztahů mezi jeho subjekty	31
3.3.1 Nástroje regulace v mezinárodním právu obecně	31
3.3.2 Mezinárodní (mezistátní) smlouvy	31
3.3.3 Obchodní kontrakty uzavírané státy jako jednou ze smluvních stran	32
3.3.4 Soft law	33
3.3.5 Normy nestátních normalizačních institucí v mezinárodním ekonomickém právu	35
3.3.6 Lex mercatoria (právo obchodníků)	36
3.3.7 Autoregulativní mechanismy nestátních subjektů	37
3.3.8 Rozhodnutí mezinárodních soudních orgánů a kvazisoudních institucí	38
3.3.9 Prameny národního práva vnitrostátní úpravy států	38
Kapitola III. Právo WTO – vybrané oblasti úpravy	40
1. Úvod	40
2. Světová obchodní organizace – struktura, funkce a principy činnosti	40
2.1 Funkce WTO	41
2.2 Institucionální struktura WTO	41
2.3 Členství ve WTO	42
2.4 Základní zásady práva WTO	42

2.4.1	Obchod bez diskriminace	43
2.4.2	Jistota a předvídatelnost přístupu na trh	43
2.4.3	Zvyšování zapojení rozvojových zemí	43
2.4.4	Zásada poctivého obchodování	43
2.4.5	Transparentnost	44
3.	GATT a obchod se zbožím	44
3.1	Zákaz diskriminace při mezinárodním obchodu se zbožím	44
3.1.1	Doložka nejvyšších výhod	45
3.1.2	Doložka národního zacházení	45
3.2	Cla	46
3.2.1	Definice	46
3.2.2	Klíčová pravidla pro cla	46
3.3	Množstevní omezení	46
3.4	Technické normy a bezpečnostní předpisy	47
3.4.1	Sanitární a fytosanitární opatření	47
3.4.2	Technické překážky obchodu	48
3.5	Antidumpingová, subvenční a vyrovnávací opatření a ochranná opatření	50
3.5.1	Antidumpingová opatření	50
3.5.2	Subvence a vyrovnávací opatření	50
3.5.3	Ochranná opatření	51
3.6	Další netarifní překážky (NTB)	51
3.6.1	Dovozní licence	51
3.6.2	Určení celní hodnoty	52
3.6.3	Pravidla původu	52
3.7	Rozvojové členské země v ustanoveních GATT (1994)	53
3.7.1	Omezení na ochranu platební bilance	53
3.7.2	Vznikající průmyslová odvětví	53
3.7.3	Zvláštní a diferencované zacházení s rozvojovými zeměmi	53
4.	Obchod se službami a GATS	54
4.1	Charakteristika obchodu se službami	54
4.2	Dohoda GATS a její struktura	55
4.3	Služby a režimy jejich poskytování	56
4.3.1	Přeshraniční poskytování služeb	56
4.3.2	Konzumace služby v zahraničí	56
4.3.3	Komerční přítomnost	56
4.3.4	Dočasný pohyb fyzických osob	57
4.4	Hlavní závazky států	57
4.4.1	Doložka nejvyšších výhod (MFN)	57
4.4.2	Transparentnost	58
4.4.3	Domácí regulace a uznávání	58
4.5	Specifické závazky	58
4.5.1	Přístup na trh	59
4.5.2	Národní zacházení	59
4.5.3	Specifické závazky v Listinách	60
4.6	Ochranná opatření a výjimky	61
4.6.1	Omezení na ochranu platební bilance	61
4.6.2	Všeobecné výjimky a bezpečnostní výjimky	61
4.7	Monopoly a výhradní poskytovatelé služeb	61
4.8	Ochranná opatření v nouzi, subvence a vládní zakázky	62
5.	Práva duševního vlastnictví a dohoda TRIPS	62
5.1	Charakteristika Dohody TRIPS	63
5.1.1	Historie vzniku TRIPS	63
5.1.2	Práva duševního vlastnictví a mezinárodní obchod dle TRIPS	63

5.1.3	Zásady dohody TRIPS	65
5.2	Hlavní obsah dohody TRIPS	65
5.2.1	Standarty týkající se dostupnosti, rozsahu a užití IPR	65
5.2.2	Kontrola protisoutěžních praktik souvisejících s právy duševního vlastnictví	69
5.2.3	Pravidla pro vymáhání IPR	70
5.2.4	Řešení sporů mezi státy o plnění závazků z dohody TRIPS	71
6.	Řešení sporů z porušení závazků v rámci dohod WTO	72
6.1	Orgány zapojené do řešení sporů	72
6.1.1	Orgán pro řešení sporů	72
6.1.2	Panel (skupina odborníků)	73
6.1.3	Stálý odvolací orgán	73
6.1.4	Pomocné a další orgány	73
6.2	Postup řízení při projednávání sporu orgány WTO	73
Kapitola IV. EU – právní rámec vnějších ekonomických vztahů		78
1.	Společná obchodní politika (CCP) jako právní rámec zapojení členských států do mezinárodního obchodu	79
1.1	Charakteristika CCP	79
1.2	Výlučné pravomoci orgánů EU	79
1.3	EU a mezinárodní organizace	80
2.	Nástroje CCP	81
2.1	Autonomní nástroje společné obchodní politiky	81
2.1.1	Cla	81
2.1.2	Regulace dovozu zboží do EU – jednotná dovozní pravidla pro členské státy EU	84
2.1.3	Regulace vývozu zboží z EU – jednotná vývozní pravidla pro členské státy EU	85
2.1.4	Ochranná opatření	86
2.2	Smluvní nástroje společné obchodní politiky	89
2.2.1	Úvodní poznámky	89
2.2.2	Evropský hospodářský prostor	89
2.2.3	Dvoustranné dohody a mnohostranné vztahy k rozvojovým zemím – ACP	89
Kapitola V. Mezinárodní obchodní transakce a mezinárodní koupě zboží		91
1.	Mezinárodní koupě zboží – pojem a předmět úpravy	91
2.	Pravidla pro smlouvy o mezinárodní koupi zboží	91
2.1	Vnitrostátní právo a řešení kolizí	91
2.2	Mezinárodní smlouvy	93
2.2.1	Smlouvy sjednocující hmotněprávní pravidla	93
2.2.2	Smlouvy unifikující kolizní normy	94
2.2.3	<i>Lex mercatoria</i>	95
2.2.4	Další prameny právní regulace	95
3.	Vídeňská úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží	97
3.1	Vznik úmluvy a předmět úpravy	97
3.1.1	Předmět CISG a určení mezinárodní kupní smlouvy	97
3.1.2	Oblast aplikace CISG	97
3.2	Vznik mezinárodní kupní smlouvy	98
3.2.1	Nabídka (oferta)	98
3.2.2	Přijetí (akceptace)	98
3.3	Povinnosti kupujícího a prodávajícího	99
3.3.1	Povinnosti prodávajícího	99

3.3.2 Povinnosti kupujícího.....	100
3.4 Následky porušení mezinárodní kupní smlouvy	100
3.4.1 Nároky kupujícího.....	101
3.4.2 Nároky prodávajícího	101
3.5 Používání CISG.....	101
4. <i>Lex mercatoria</i> a mezinárodní koupě zboží.....	102
4.1 INCOTERMS	102
4.1.1 Charakteristika a rozsah použití	102
4.1.2 Přehled podmínek.....	103
4.2 Principy mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT (<i>Principles</i>)	104
4.2.1 Přehled <i>Principles</i>	104
4.2.2 Využití <i>Principles</i> pro mezinárodní kupní smlouvy	106
4.3 Zásady evropského smluvního práva (PECL).....	107
4.3.1 Proces uplatňování zásad PECL.....	107
4.3.2 Smluvní volnost.....	108
4.3.3 Uzavírání smlouvy	109
4.3.4 Následky neplnění	109
Kapitola VI. Řešení mezinárodních obchodních sporů v rozhodčím řízení	111
1. Mezinárodní obchodní spory a význam rozhodčího řízení.....	111
2. Mezinárodní arbitráž jako výhodný způsob řešení sporů v mezinárodním obchodě	112
2.1 Pojem a výhody rozhodčího řízení.....	112
2.2 Nevýhody rozhodčího řízení	114
3. Druhy mezinárodní obchodní arbitráže.....	115
3.1 Klíčové rozhodčí instituce.....	116
3.2 Další stálé rozhodčí instituce.....	117
4. Arbitrážní pravidla a doložky.....	118
4.1 Pravidla UNCITRAL.....	118
4.2 Rozhodčí pravidla a doložky ICC a LCIA.....	119
5. Uznání a výkon zahraničních rozhodčích nálezů.....	119
5.1 Uplatňování mezinárodních úmluv	119
5.1.1 Newyorská úmluva.....	119
5.1.2 Zásady uznávání a výkonu	120
5.2 Postup při uznání a výkonu zahraničních rozhodčích nálezů podle Newyorské úmluvy.....	120
5.2.1 Požadavky na výkon rozhodnutí	121
5.2.2 Postup při výkonu nálezu	121
6. Rozhodčí řád a národní systémy	122
Seznam použité literatury	124
Seznam použitých dokumentů.....	126